

Les 118 – Antwoorden

Opdracht 2: Lezen zonder puntjes. Plaats de puntjes, geef de uitspraak en de vertaling.

בְּסוּפוֹ שָׁל דָּבָר, שְׁמַעְתִּי אֶת הַמוֹסִיקָה b ^e sofo shèl dávar, shámatie èt hammoesiqáh	qarátie oto pa ^a mayiem mit'chillato w ^e ad sofo Ik las het twee keer van [zijn] begin tot [zijn] eind
Uiteindelijk hoorde ik de muziek כָּל (כָּל) הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה הָיָא סוּף שָׁל הַתְּחִלָּה אַחֲרָת kol hatcháláh chádasháh hie sof shèl	בַּתְּחִלָּה לֹא אֶהְבְּתִי אֶת הַגְּבִינָה bitchilláh lo áhavtie èt hage ^v ináh In het begin hield ik niet van de kaas
hatcháláh achèrèt Elk nieuw begin is het einde van een ander begin קִרְאתִי אוֹתוֹ פְּעַמִּים מִתְחִילָתוֹ וְעַד סוּפוֹ	בְּסוּף הַשְּׁבוּעַ הַזֶּה אָנִי בְּחִפָּה b ^e sof hashávoe'a hazèh ^a nie b ^e chefáh Dit weekeinde ben ik in Haifa

Opdracht 2: Vervoeg het werkwoord הַתְּחִיל hitchiel [hif'il] Beginnen (to start).

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon			
Ik (m)	מִתְחִיל	matchiel	הַתְּחִלְתִּי	hit ^{ch} altie	אֶתְחִיל	atchiel	אָנִי
Ik (v)	מִתְחִילָה	matchiláh	הַתְּחִלְתִּי	hit ^{ch} altie	אֶתְחִיל	atchiel	אָנִי
Jij (m)	מִתְחִיל	matchiel	הַתְּחִלְתָּ	hit ^{ch} altáh	תִּתְחִיל	tatchiel	אַתָּה
Jij (v)	מִתְחִילָה	matchiláh	הַתְּחִלְתָּ	hit ^{ch} alt	תִּתְחִילִי	tatchilie	אַתְּ
Hij	מִתְחִיל	matchiel	הַתְּחִיל	hitchiel	יִתְחִיל	yatchiel	הוּא
Zij	מִתְחִילָה	matchiláh	הַתְּחִילָה	hitchiláh	תִּתְחִיל	tatchiel	הִיא
Wij (m)	מִתְחִילִים	matchieliem	הַתְּחִלְנוּ	hit ^{ch} alnoe	נִתְחִיל	natchiel	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	מִתְחִילוֹת	matchilot	הַתְּחִלְנוּ	hit ^{ch} alnoe	נִתְחִיל	natchiel	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	מִתְחִילִים	matchieliem	הַתְּחִלְתֶּם	hit ^{ch} altèm	תִּתְחִילוּ	tatchiloe	אַתֶּם
Jullie (v)	מִתְחִילוֹת	matchilot	הַתְּחִלְתֶּן	hit ^{ch} altèn	תִּתְחִילוּ	tatchiloe	אַתֶּן
Zij (m)	מִתְחִילִים	matchieliem	הַתְּחִילוּ	hitchiloe	יִתְחִילוּ	yatchiloe	הֵם
Zij (v)	מִתְחִילוֹת	matchilot	הַתְּחִילוּ	hitchiloe	יִתְחִילוּ	yatchiloe	הֵן

Geb. wijs: m: התחל hatchel, v: התחילי hatchilie, mv: התחילו hatchiloe, infinitief: להתחיל l^ehatchiel

Opdracht 3, Bijbel. Geef de vertaling en de uitspraak. Waar staat de tekst?

בְּרֵאשִׁית, בְּרָא אֱלֹהִים, אֶת הַשָּׁמַיִם, וְאֶת הָאָרֶץ b^ereshiet bárá èlohiem et hashámayiem w^eet há'árèt

In het begin schiep God de hemelen en de aarde. Genesis/Bereshiet 1:1.

הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, רֵאשׁוֹן הוּא לָכֶם, לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה Exodus/Shemot 12:2.

hachodes hazzèh láchèm, rosh ch^adáshiem: rishon hoe láchèm l^echádshe hashánáh Deze maand [is] voor-jullie, begin [der] maanden: eerste [is] hij voor-jullie van-maanden[van] het-jaar.

תָּמִיד, עֵינֵי יְהוָה אֶלְהֵיךָ בַּה--מְרִשִׁית הַשָּׁנָה, וְעַד אַחֲרֵית שָׁנָה Deuteronomium/Devariem 11:12b.

támied, ene Adonay èlohiem báh – mereshiet hashánáh w^ead ach^ariet shánáh

Altijd, ogen [van] de Heere God [zijn] op-haar – van-begin [van] het-jaar tot einde [van het] jaar.

וַיִּחַל שְׁלֹמֹה, לְבַנּוֹת אֶת-בַּיִת-יְהוָה בִּירוּשָׁלַם, בְּהַר הַמֹּרִיָּה wayáchèl [Je verwacht wayatchèl; Bijbels Hebreeuws wijkt wel eens af van de huidige grammatica] shlomoh, livnot èt-bet Adonai

biroeshálayiem, b^ehar hammoriáh En-hij-begon Salomo te-bouwen huis [van] de Heer in Jeruzalem, op de berg Moria, 2 Kronieken/Divrehayamem 2, 3:1a

Les 119 – Werkwoorden 27 – Persoons- en bezitsuitgangen

Woordenschat

צוֹר, צוֹר	tzoer (m)	Rots
יַעַץ	yá'atz [pa'al]	Adviseren, raad geven. (Bijbels)
יַעַץ, יַעַץ	yi'etz [pi'el]	Raad geven (Nu gebruikelijk)
יַעוֹץ, יַעוֹץ	yi'oetz (m)	Raad, advies, (het) adviseren
יַוֵּץ	yo'etz (m)	Adviseur, raadgever, consultant יוֹעֲצִים yo ^a tziem

יועץ משפטי	yo'etz mishpátie	Juridisch adviseur
מועצה	mo'átzáh (v)	Raad, commissie
מועצה הבטחון	mo'átzáh habittáchon	Veiligheidsraad
עצה	etzáh (v)	Raad(geving), advies
עזב	ázav [pa'al]	Verlaten, (af)laten, achter laten
מות, מות, מות	mot, <u>máwèt</u>	Dood, overlijden
ענה	ánáh [pa'al]	Antwoorden

In [les 34](#) leerden we, hoe een bezitsrelatie of vergelijkbare relatie kan worden aangegeven met een **bezitsuitgang** (of bezit aangevend achtervoegsel) achter een zelfstandig naamwoord, zoals דודי dodie 'Mijn oom'.

Deze methode was gebruikelijk in het Bijbelse Hebreeuws; in het moderne Hebreeuws is het gebruikelijk om achter het zelfstandig naamwoord שְׁלִי shèlie, 'van mij' (enzovoorts) te plaatsen.

Daarnaast bestaan de **persoonsuitgangen** (of persoon aangevende achtervoegsels), die daar veel op lijken. Ze worden gebruikt om bij een werkwoord of voorzetsel een persoon aan te geven, die (in onze termen) het lijdend voorwerp of meewerkend voorwerp van de zin is. Dit komt vooral voor in het Bijbels Hebreeuws, dat liever voor- en achtervoegsels gebruikt dan losse woorden. Let op de kleine verschillen bij de meervoudsvormen.

Waar nodig wordt voor de uitspraak een letter tussengevoegd, een noen of een tav.

Bezit aangevende achtervoegsels			Persoon aangevende uitgangen		
Mijn	יָ	-ie	Mij	יָ	-ie
Jouw (m)	ךָ	- <u>echá</u>	Jou (m)	ךָ	- <u>echá</u>
Jouw (v)	ךִּ	-ech	Jou (v)	ךִּ	-ách
Zijn	וּ	-o	Hem	וּ	-o (soms וֹ -oe)
Haar	הָ	-áh	Haar	הָ	-áh
Ons	נוּ	- <u>enoe</u>	Ons	נוּ	- <u>ánoe</u>
Jullie (m)	כֶּם	- <u>chèm</u>	Jullie (m)	כֶּם	- <u>áchèm</u>
Jullie (v)	כִּן	- <u>chèn</u>	Jullie (v)	כִּן	- <u>áchèn</u>
Hun (m)	מָם	-ám	Hen (m)	מָם	-áhèm
Hun (v)	מִן	-án	Hen (v)	מִן	-áhèn
Toepassingen: Achtervoegsels achter een zelfstandig naamwoord, om een (bezits)relatie aan te geven: דודי dodie Mijn oom דודנו dodenoe Onze oom			Toepassingen: Achtervoegsel achter een voorzetsel, zoals שָׁלַךְ, שָׁלַח, שָׁלַח Van mij, jou (m, v). Les 34 לְךָ, לְךָ, לְךָ Voor mij, jou (m, v). Les 62 en voorts bij אֶת, עִם, בְּ. Les 66 . Een voorbeeld: וַיֹּאמֶר אֵלָיו wayomèr eláv En hij sprak tot hem Achtervoegsels achter een werkwoord, die een lijdend voorwerp aangeven: יִשְׁמֹרְךָ yismorchá Hij zal u bewaren (van het werkwoord שָׁמַר shámar bewaren, bewaken)		

Opdracht 2 Bijbel: Noteer de uitspraak en de vertaling. Kijk zo nodig in de [woordenlijst](#).

כי-מראש צרים אראנו

[pa'al!] איעצר, אשר יעשה העם הזה לעמך, באחרית הימים

ויהונתן דוד-דוד יועץ

כי אמו היתה יועצתו

כי-המה היו-לו יועצים, אחרי מות אביו

.....

ולא שמעת לעצתי

.....

עתה שמע בקלי, איעצך

.....

ויענני מהר קדשו

.....

ענני, יהוה אלהי

אברך-את-יהוה, אשר יעצני

.....

אלי אלי, למה עזבתני

.....

Opdracht 1: Vervoeg het werkwoord יַעֲצֵךְ yi'etz [pi'el] Adviseren (*to advise*). Zie [les 71](#). Controleer jezelf op de website www.hebrew-verbs.co.il, www.hebrewatmilah.org/maskilon1/index.htm

<i>Persoon</i>	<i>Tegenwoordige tijd</i>	<i>Verleden tijd</i>	<i>Toekomende tijd</i>	<i>Persoon</i>
Ik (m)	מֵיַעֵץ m ^e ya'etz	אֲנִי
Ik (v)	מֵיַעֲצֶת m ^e ya'ètzèt	יַעֲצֵתִי	יַאֲיַעֵץ aya'etz	אֲנִי
Jij (m)	אַתָּה
Jij (v)	אַתְּ
Hij	הוא
Zij	היא
Wij (m)	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	אַתֶּם
Jullie (v)	אַתְּן
Zij (m)	הֵם
Zij (v)	הֵן

Geb. wijs: m:, v:, mv:, infinitief: לֵיַעֵץ l^eya'etz

Deze *Introductie cursus Hebreeuws* behoort bij de *Israël-weekbrief*.

Bronnen: www.hebrew-verbs.co.il; www.hebrewatmilah.org/maskilon1/index.htm; Melet, Arjeh Gebhard, uitg. Coutinho, les 23, 25 en 73; Millon, www.mechon-mamre.org/p/pt/pt0.htm